Niebezpieczne substancje chemiczne

Obowiązki pracodawcy - podstawowe informacje

Bezpieczeństwo pracy zaczyna się od każdego z nas

Obowiązki pracodawcy przy manipulacji z niebezpiecznymi substancjami i związkami chemicznymi (w brzmieniu Ustawy nr 356/2000 z późniejszymi zmianami)

Ujednolicony tekst wg § 44 lit. a Ustawy nr 258/2000 w brzmieniu Ustawy nr 392/2005

Akapit 2: Przy pracach z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi i preparatami każdy powinien chronić zdrowie osób oraz środowisko naturalne, jak również zwracać uwagę na ostrzegawcze symbole bezpieczeństwa oraz na standardowe oznaczenia, zwracające uwagę na specyficzne zagrożenie i wskazujące metody postępowania w celu zachowania bezpieczeństwa.

Akapit 8: Pracować z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi lub chemicznymi preparatami, które zostały sklasyfikowane jako wysoce trujące mogą osoby, które posiadają zezwolenie na prowadzenie działalności gospodarczej oraz korzystają z usług osoby z ważnymi uprawnieniami do wykonywania czynności z tymi środkami czy preparatami. Poszczególne czynności mogą być wykonywane przez pracownika, który został wcześniej przez tą osobę przeszkolony. Szkolenie przeprowadza się co najmniej raz w roku. Pisemną informację o przeprowadzonych szkoleniach należy przechowywać przez okres trzech lat.

Akapit 9: Przy pracy z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi albo preparatami, które są sklasyfikowane jako silnie trujące i trujące, żrące czy rakotwórcze oznaczone zwrotami R 45 albo R 49, powodujące dziedziczne wady genetyczne oznaczone zwrotem R 46, upośledzające płodność czy działające szkodliwie na dziecko w łonie matki R 60, R 61 – należy zapoznać osoby z niebezpiecznymi właściwościami tych substancji chemicznych i preparatów, jak również z zasadami ochrony zdrowia i środowiska naturalnego przed ich szkodliwym wpływem i zasadami udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.

Akapit 10: Na każdym stanowisku, na którym prowadzona jest praca z niebezpiecznymi substancjami chemicznymi czy preparatami, sklasyfikowanymi jako silnie trujące, żrące czy rakotwórcze oznaczone symbolem R 45 albo R 49, powodujące dziedziczne wady genetyczne oznaczone symbolem R 46, upośledzające płodność czy działające szkodliwie na dziecko w łonie matki R 60, R 61- winny zostać umieszczone pisemne wskazówki działania w celu zagwarantowania zachowania bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska naturalnego. Przepisy te powinny być ogólnie dostępne dla pracowników i muszą zawierać szczegółowe informacje o niebezpiecznych właściwościach substancji chemicznych i preparatów używanych przez pracowników, instrukcje bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i środowiska naturalnego, instrukcje udzielenia pierwszej pomocy przedlekarskiej i postępowania w przypadku zaistnienia wypadku. Powoływane przepisy należy omówić z najbliższym organem zdrowia publicznego.

Akapit 11: Magazynować substancje i preparaty chemiczne, które są klasyfikowane jako silnie trujące w zamkniętych pomieszczeniach, zabezpieczonych przed włamaniem i wejściem osób nieupoważnionych. Przy magazynowaniu trzeba wykluczyć zamianę i wzajemne szkodliwe oddziałowywanie magazynowanych substancji i preparatów chemicznych oraz uniemożliwić ich przenikanie do najbliższego środowiska, aby nie zaistniało zagrożenie zdrowia ludności.

Akapit 12: Przy pracy z niebezpiecznymi substancjami czy preparatami chemicznymi, które są klasyfikowane jako silnie trujące, należy obowiązkowo prowadzić ewidencję tych substancji i preparatów. Ewidencja ta winna być prowadzona oddzielnie dla każdej niebezpiecznej substancji chemicznej i preparatu. Ewidencyjne zapisy powinny zawierać dane o przyjętej i wydanej ilości, stanie zapasów oraz nazwisko osoby (nazwę firmy), której została wydana określona substancja chemiczna. Zapisy ewidencyjne należy przechowywać przez okres co najmniej pięciu lat do momentu osiągnięcia zerowego stanu zapasów niebezpiecznej substancji chemicznej czy preparatu.

Inne informacje:

Klasyfikacja niebezpiecznej substancji chemicznej/chemicznego preparatu jest oznaczona w skróconej formie przez pisemny symbol niebezpieczeństwa (o ile istnieje), który przedstawia niebezpieczną właściwość, razem z odpowiednim standardowym oznaczeniem R albo standardowymi oznaczeniami R, które oznaczają istnienie ryzyka i zagrożenia. Niemniej jednak, w niektórych przypadkach (substancje, które są klasyfikowane jako łatwopalne, działające na zmysły i niektóre sklasyfikowane jako niebezpieczne dla środowiska naturalnego) posiadają wyłącznie symbol oznaczenia ryzyka (R).

Na opakowaniu niebezpiecznego związku chemicznego/niebezpiecznego preparatu musi być określona: chemiczna nazwa substancji/handlowa nazwa preparatu, dane identyfikacyjne o firmie/osobie, odpowiadającej za wprowadzenie substancji/preparatu w danym opakowaniu do obrotu, w przypadku preparatów – nazwę zawartych substancji chemicznych, symbole ostrzegające (graficzny symbol w kształcie piktogramu i słowne wyrażenie niebezpieczeństwa), standardowe zwroty oznaczające specyficzne ryzyka (zwroty R), standardowe zwroty bezpieczeństwa S, określające sposób prawidłowego postępowania w celu zminimalizowania ryzyka związanego z używaniem tej substancji (lub preparatu) – w przypadku niebezpiecznego preparatu, o ile nie było możliwości umieszczenia tych oznaczeń na nalepce albo na opakowaniu, muszą być odrębnie dołączone do opakowania, przy niebezpiecznej substancji oznaczenie ES , przy niebezpiecznym preparacie - masę albo objętość w przypadku, gdy te preparaty są przeznaczone do sprzedaży detalicznej. Oznaczenia preparatów ochrony roślin i pomocniczych środków ochrony roślin muszą zawierać uwagę „Przy korzystaniu stosujcie się ściśle do zaleceń, aby uniknąć istniejącego zagrożenia dla człowieka i środowiska naturalnego”.

Oznaczenie opakowań niebezpiecznych substancji chemicznych:

	Klasyfikacja niebezpiecznych właściwości	Oznaczenie literowe niebezpiecznej właściwości	Graficzny symbol
Klasyfikacja na podstawie fizycznych i chemicznych właściwości	Substancja wybuchowa	E	
	Substancja utleniająca	O	
	Substancja skrajnie łatwopalna	F+	
	Substancja łatwopalna	F	
	Substancja łatwopalna	-	
Klasyfikacja na podstawie trujących własności	Substancja silnie trująca	T+	
	Substancja trująca	T	
	Substancja szkodliwa	Xn	
	Substancja żrąca	C	
	Substancja drażniąca	Xi	
	Substancja drażniąca zmysły	Xn	
	Substancja drażniąca zmysły	Xi	

	Klasyfikacja niebezpiecznych właściwośc	Oznaczenie literowe niebezpiecznej właściwości	Graficzny symbol
Klasyfikacja na podstawie specyficznego wpływu na zdrowie	Substancja rakotwórcza kategoria 1 i 2	T	
	Substancja rakotwórcza kategoria 3	Xn	
	Substancja mutagenna kategoria 1 i 2	T	
	Substancja mutagenna kategoria 3	Xn	
	Substancja trująca z ryzykiem upośledzenia płodności kategoria 1 i 2	T	
	Substancja trująca z ryzykiem upośledzenia płodności kategoria 3	Xn	
Klasyfikacja na podstawie wpływu na środowisko naturalne	Substancja niebezpieczna dla środowiska	N	

Ocena manipulacji z substancją chemiczną (SC) czy chemicznym preparatem (CP) z punktu widzenia Ustawy nr 356/2003 z późniejszymi zmianami:

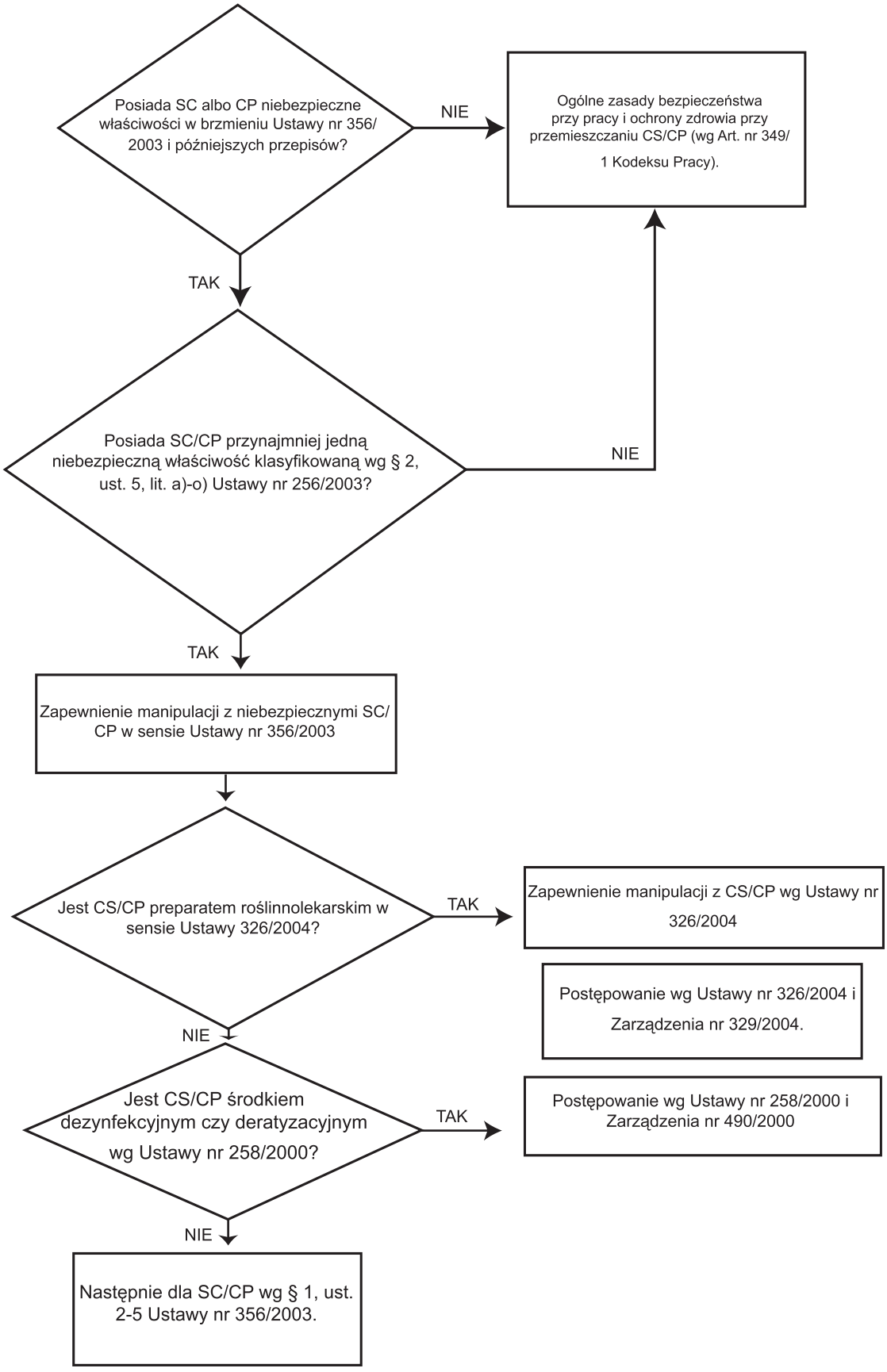

Informacji udzielają:

Ministerstwo Środowiska
(Vršovická 65, Praha 10,
www.env.cz, tel. 267 121 111)
- ochrona środowiska naturalnego przed szkodliwym wpływem substancji i preparatów,
- upełnomocniony narodowy urząd eksportu i importu niebezpiecznych substancji i preparatów,
- publikuje listę posiadaczy świadectw dotrzymywania wytycznych, listę niebezpiecznych substancji i preparatów, które są zabronione w Republice Czeskiej.

Ministerstwo Zdrowia
(Palackého náměstí 4, Praha 2, www.mzcr.cz, tel. 224 971 111)
- ochrona zdrowia publicznego przed szkodliwymi wpływami leków i preparatów,
- lista zarejestrowanych substancji szkodliwych,
- baza danych kart bezpieczeństwa.

Czeska Inspekcja Środowiska Naturalnego
(Na Břehu 267, Praha 9, www.cizp.cz tel. 222 860 111)
- ochrona środowiska naturalnego – kontrola przestrzegania przepisów,
- udzielanie fachowej pomocy i współpraca z wojewódzkimi stacjami higienicznymi i organami celnymi.

Urzędy wojewódzkie
(www.statnisprava.cz)
- kontrola przestrzegania przepisów Ustawy nr 356/2003 z późniejszymi zmianami,
- kontrola wprowadzania substancji czy preparatów na rynek albo do obrotu.

Wojewódzkie stacje higieniczne
(www.statnisprava.cz)
- współpraca z innymi urzędami administracji państwowej w dziedzinie ochrony zdrowia przed szkodliwymi wpływami substancji lub preparatów.

Urzędy celne
(www.statnisprava.cz)
- ewidencja wszystkich przesyłek zawierających niebezpieczne materiały klasyfikowane według § 2, ust. 5 Ustawy nr 356/2003 z późniejszymi zmianami które otrzymały zezwolenie na przekroczenie granicy państwa,
- kontrola przywozu i wywozu substancji chemicznych.

Ministerstwo Obrony i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
(www.statnisprava.cz)
- działalność w siłach zbrojnych, zespołach i służbach bezpieczeństwa.

Instytut Badawczy Bezpieczeństwa Pracy, p.i.b.
(Jeruzalémská 9, Praha 1, www.vubp.cz, www.bozpinfo.cz, tel. 221 015 811)
- dział prewencji poważnych wypadków przemysłowych,
- kompleksowe służby doradcze.

Dla Narodowego Informacyjnego Centrum Bezpieczeństwa i Ochrony Zdrowia Przy Pracy (Czeskiego Krajowego Punktu Centralnego - Focal Point) opracował Instytut Badawczy Bezpieczeństwa Pracy, publiczna instytucja badawcza.
© 2010